

సవకాశము

SLNO. 816

Sthavā' Rajam.

A DEVOTIONAL TREATISE

IN
Telugu Verse.

RAJAH M. BHUJANGA'ROW.

EASTER, 1920

CHANDRIKA PRESS, GUNTUR

SL No 816
9180/16
8566-0222
9938

PREFACE.

This is a little book that can very well be used for individual devotional purposes. Appreciable traits of all Godly qualifications and human wants find a place in it. In daily life whenever a man feels disgusted with the daily professional turmoils, he will derive much strength and peace of mind if he will read a few stanzas with understanding. A perusal of a few verses will certainly raise the reader from the Human plane to that of Divine.

I wrote this book in the month of September 1918. Then I was obliged to spend a month in Mr. K. Kanniah Chetty's Choultry in Tondiarpet, Madras, when I placed my eldest daughter as an inpatient in Mission Rainy Zenana Hospital for an abdominal operation.

The style of the book, is, no doubt, a little elevated, but it can easily be mastered. No devotional ecstasy can be reached in the ordinary language of the dialogue, and good musical rhythm also cannot be obtained.

My labour will amply be repaid if it brings joy to atleast a few souls that are yearning after God. I send this to my friends as an Easter remembrance.

Guntur, }
25th March 1920.

RAJAH M. BHUJANGA ROW.

స్వ రాజము.

మః తవిపుల్ వీరని భక్తి యుక్తి జనదాధారున్ మణోమందిరం
 బున నిచ్చల్ నివసేంపఁ జేయు నురు నైపుణ్యంబు ప్రణ్యంబునం
 గనుచో నైహిక వాంఛ దీరు భూక దుర్గంజానె? నీ దివ్య పా
 వన కాదుణ్యా కటాక్ష వీక్షల వలభ్యం వైది? రోముప్రభూ॥

మ॥ జలభాగంబున బుద్బుదంబు లెటు లాశ్చర్యంబునాఁ బుట్టి యా
 సలి లాంతంబున నుత్తరక్షణమున న్నాక్షా ల్లయం బందు; భూ
 సలి జీవాత్మలు నట్లె పుట్టి సమయతాన్; ధర్మం బడే. యెఱువో
 నిలవై గప్ప నుభానుభూతికి సలం తేమానో? రోముప్రభూ॥

మ॥ జవవం బాదిగ మృత్యుదక్త॥ గత మహ్మలంబు పంపా ప్రహా
దహకన్ శీన్మములూచి యీగ్గ గతి సంతాపంబునన్ మ్రగ్గ శీ
వున కి జన్మ ఫలంబు యేమన్ దమతీభూతోక్తలాచారమం
నొసర నిచ్చుటయేకదా! కెలుపు మాత్యోక్తంస! యేనుప్రభూ॥

మ॥ ధరణి న్నిదయ లేనివారలు నిరాధారుల్, క్షణం బైన ని

ల్వరు సంసార తరంగ జ్వంభణకు; భీభత్సంబుగా కేమగుం;

బరితా పానల తప్త మానస తనువ్యాపార మగ్నాత్మత

నరులం బాపభరంబునుండి కరుణం గాపాడు కేనుప్రభూ॥

మ॥ క్షణమైన వ్యవజాల మీఠుచి భవ త్వంకల్ప క్రూర్యంబుగా;

గణియింప ప్రవియింపజాలము మనాత్కార్యంబులన్ ధాత్రిపై;

నలుమూత్రంబును మాయధీపములు గా వాధ్యాత్మికావస్థ; లో

[ప్రబుతాశేక మహాజ్ఞాను! యుజకంపస్యాంత ! యేనుప్రభూ॥

మ॥ కృత పాపాఁగు జహగిల్లెనుటయె ధాత్రిన్నీకు నెలపు స
 ద్విశమైయెంట స్యభావజన్మము ధైర్యవైశ్యము ల్లాల్పగా
 తెలిలంజెందును నిల్వపైమడిసి యావిరూపక దివ్యస్వరూ
 ప, తనూ తెభవమంది మాద్యుతలఁ బ్రోవనించు నేనుప్రభూ॥
 మ॥ ఘటికాయంత్రము కీలగ్రెడిప్పి విడువం గాలంబు సూచించియా
 దట గేర్తిప్పనినో నిలంబకు గలిన్ ధాత్రిజనంబెపు నీ
 పటుకారుణ్య కటాక్ష లేక గుణ సంప్రాప్తిం జరించుకొ ధరం
 జటులప్రాభవ లోక రక్షణ సదాచారాక్ష్య యేసు ప్రభూ॥
 మ॥ కడు సాన్నిధ్యమునందు గల భవదాకారంబు నీక్షింపకే
 పుడమి శాసనపు లవ్యమార్గములకుం బోఁజూతు రిచ్చేకదా!
 వడిగా బాంబు ప్రవాహము నిగ్గడిచి పోకం గా చిహ్నసార్థ లా
 నడుమ నిగ్గించు మరీచికల్ గ నెడలో శాస్త్రియాల్కియేసు ప్రభూ॥

మ॥ గగనాంత పృచర త్పాతి భువి = గంగార్ధ చందంబునన్
 జగదంతస్థిత జీవహాళము పరేచ్ఛంబొంది యుండుం గదా!
 తగవత్పొద కథా సుధారసము నానాభాంబు భుగ్యంబు మా
 కౌగి సంధానము కేయు మీశ్వరసుతా! యోక్త్రస్తు యోను ప్రభూ
 మ॥ ధర సంతానము మారుత్రో కల జనన్ రాక్షిణ్యరం దండు లా
 దరమొప్పుం దమసంతతి నృసుప సాధ్యంతానుపాయంబుల,
 నిరతింజేయుదు రట్లె దైవము ధరన్నిన్ని నీసిల్వజే
 నరయన్ లోకము నుద్ధరించె గృపవే శాశ్వర్య మేను ప్రభూ॥

మ॥ నరజన్మంబునొసంగనేల, చిదచన్ సాఖ్యపశాఖ్యుడు
 ర్భరహర్గంబుల ప్రదోయనేల యనుచున్ బ్రవ్వించివన్ దేశికుల్,
 పరపాతాగ్రులనే భయాదహ నయప్రాప్తిన్ స్వకుల్యాధ్యులె
 పరలంజేయుదు రట్లె నీవుననుచున్ భావింతు నేను ప్రభూ॥

మ॥ ధరవేదాంతములెన్నో యుద్భవములై దైవస్వరూపంబు రూ-
పరజేయి పురులొపపంజములై సాధారణులగుంచు ని-
న్నరయస్మేరక స్ఫురచ్ఛిలగుచున్ వ్యామోహముం గందు కి-
దురవస్థం దొలగించి పాపుము ప్రబాదులుంబు నేసు ప్రభూ॥

12

మ॥ కలిగెన్ మానవజన్మ కారణము లేకాలంబునన్ గోచరం-
బులు గావేరికి, ద్రుత్వస్థ! కిజనుల్ పోవేల! పోజూచినన్
ఫలమున్ శూన్యము; గాన జన్మకరియంతులబాలు మార్గంబు ని-
మ్మల జూపింపుము జ్యేష్ఠసోదర! కృతామోఘూర్! యేసు ప్రభూ॥

13

మ॥ క్షణమైనన్ పరితాపశూన్యుముగ యేండ్చి వేర్వేర గావింప మా-
కలమాతృంబులు వీలుకల్గెను; పృథు వ్యాపార సాంపారికా-
ల్పణ భారంబున మున్గి యెదుము; పాల నన్య నానాబిభృ-
క్షణ యుక్తాంజలి శేషెం దనివివేరం గ్రీస్తు యేసు ప్రభూ॥

14

శ్రీ నిరూఢిం గలిగింపుము, ఇ! దయ నొయ్యం గిస్తు రేమ పోదు॥ 17

మ॥ నిను సాత్య స్మరనముచారి కిల సాన్నిధ్యంబునందుండవలం
చును బ్రాహ్మచ్చిత్రి వాట భీతి నులంచు నిక్కలాకుండనై
తిని నాకున్ స్మరబుద్ధి యెల్లపుడు సాధ్యమంబు నందుండు భా

సు రహిత్ ప్యక ముగా నుతి చెడను నిన్నుం దలి శ్వేను పృథు.

ను మరియూ! యెంతటి పుణ్య కీలనా కదా! మా యా జగద్రక్షకుం
డదరయ న్నీ యుదదంబునుండి యిలపై నావిర్భవించెన్; సనకా
దరుడౌటం దయజేసె మాకిట సమాధానంబు నట్రైట? శి
ను రహిత్వ వ్యక్త ముగా నుతించెదను నిన్నుం దల్లి నేను పోభూ

రల దార్భాగ్యము వాచి ప్రోవుమలరారం గ్రీష్మ యేసు పౌర్ణా॥ 11

[illegible]

మ॥ కుర్రులద్రంబులనుండి హేయభుగు దుర్మైర్మల్య మేతెంచు;గుం
భరతూచు నివ్వవ కాఁయెపుల్వెడలః;నెవ్వన్ రక్ష మాంసానీ యు
క్త విశేషార్థి యుతంబు లీతనుపు,లీధాత్రి నివ్వకానా పృథా

వ విధానం బెటులబ్బె?ఁదెల్పుమా,స్వభావంబెద్ది? యేను బ్రోక్షమా॥

18

మ॥ తనువుల్ నూలపదార్థ మార్థ్యయు సువాక్ష్మన్ స్మత్తమై యొప్పు నీ
తను దేవైక్యవిధాన మీశ్వరకృతార్థంబందురీ ద్వర్ధిచే
తనుమాయామయమై జగజ్జనము సంతిష్ఠాంతరంగంబులన్

వనటం జెందెడి;లోకరక్షణమున న్వర్తింపు మేను ప్రభూ॥

19

మ॥ ఇలపై జన్మమొసంగి, నెంచి, కమణీ న్యేచ్ఛా విహారక్రియల్
తెలుయంజేసి, గురంతలింగాలిపి, యీలీలన్ గుఱుబిచ్చి,చా
వుల, గుఱుంబుల,బాధలం బరవీసివున్నము హింసించు రీ
తుల గూఢార్థము ఁదెల్పి ప్రోవుము గృహన్ బోర్వర్య యేను ప్రోక్షమా॥

20

ను॥ ప్రభువా! నేదయ్యక చళారముల చగద్రప్రపాదీత జీనుల
ట్రోలియన్ గోనియలంటి, నామల నీహాలియ చిహ్నమందగునా;
విభవంబుల బయనముకున్నను సరే; నీర్వరు వభాతరబాచి
నభయందిచ్చి కృతార్థుడైయగదవయ్యా! క్రిస్తు యోను ప్రభూ॥

21

ను॥ పగదేశలిబిది, మూర్ఖుడేశము భవ ద్వాస సులం, బండుడ
ధరణిన్ పాశ్చాత్యునసం రిత్త యగు; తాంధవ్యానుబంధంబుచే
ఋతావంబగు రాశిసోకల; వృధాపాపారము ల్లాన, త్వ
త్సరసాలాపములన్ స్థ రించుటయే మోడప్రపాదీ యోను ప్రభూ॥

22

ను॥ జయభేరి మోరయించి నావు, భగవద్దాస్యమోస పరిభా
వ యశంబూని నరాచురణితల బ్రాహ్మణాదులముగ్ధులగు
భయమలజేందక చచ్చియింజు బ్రదుకు జన్మపాపి కుమారులకర
మానుముం జేందగ నీయెర్పరుడవు తుంభట్టిన్ నేను ప్రభూ॥

: 9

మ॥ ధనమా కోరవు, కీర్తివొంద నలుమాత్రంపై న నాశింపు వం
 ధునిఁ బంగుం దయఁజూతు, వాల్మీకుచయే లోరంబుగా నెంతు, ఏ
 నున నిష్టంపఁ దలంచువారేకొఱకై నోచించి ప్రార్థించు, ఏ
 ఘన శైవుఁడవు నీకుఁడక్క- నితర్యాతాంతంబై? యేను ప్రభూ॥

24

మ॥ మృతులన్ మేలునొసంగఁ జేసీతివి; మేరీ మార్గలే నాభ్యుత్థా
 జతిఁగూర్చి గ్రహబాధ మాన్పితివి; సంఖ్యాతీత లోకార్థలం
 గృతకృత్యాకులఁజేసి రన్నితివి; సంకీర్ణాఘటాపస్థితి
 వశతేన నీరుఁడవాఁడు బ్రోచితివి; నన్నాశింపు మేను ప్రభూ॥

25

మ॥ జడ పాంచాతికలన్ భుగక్రిమి మృగాశ్వుదోరు వృక్షంబులన్
 వడిఁబూజించిన, నీటమన్నినను, సంభావించినన్ వృక్షమా
 బడబాగ్నిన్ శలభంబువోలెను స్వయాప స్వాధి చిత్తంబులన్
 జెడఁ; నీమాటల విశ్వనింపనియెడన్ చవాత్కీర జేను ప్రభూ॥

26

మ॥ భవరాజ్ఞానరహితంబుగా జనుడు సంపద్యుడై న సకీర్తన
భక్తుడైన నోరచియింపనేరఁ దెదియం దధ్యంబు శిగంబునై
న, విరాజిల్లెడి కేశవర్ మునడైన వ్యాకృత బిలుండునే
భవభీతిం దొలగించి మానవుల సంభావించు మేను ప్రభూ॥

౩౭

మ॥ ధరై దైత్యులయముల్ విశేషముగఁ ద్వవ్యామంబున నింపి దు
మ్కరిమా వ్యాధులమాన్వి రోగులకు హర్షంబిచ్చు మండెం దగన్
దొరసాను ల్భవదీయ సేవకయి బంధుప్రాతము నీడి యీ
పరమార్థంబున సంపరించెదరు శక్యత్కీర్తి నేను ప్రభూ॥

౩౮

మ॥ ధరణిం బుట్టినదాది చచ్చుదనుకం తాపతయోచేత దు
ర్భర సాంసారిక తాథల నునిగి తృత్యదారబుదార్పవా
పరత స్వర్ణపీఠచిక్కెడు కృపాపానీలాతం బ్రోవుమీ
వరదా! మానవకోటి నిన్ను నులియింపం గ్రీస్తు యేను ప్రభూ॥

౩౯

మ॥ ధనమే లోకుల కైహికార్థ ఫల సుధానానుకుల ప్ర సా
 ధనమా నఁదురు, వ్యర్థవాక్యమిది; సాధ్యంబయ్యెనే సాధుసం
 వానవం బర్హసమ్మదిచే ధరణి; నాహ! దైవపరకల్పమే
 ఘనమై సాధకతం గనుం దుదఁ గడంకం గ్రీను యేనుప్రభూ॥
 మ॥ దైవతైతోమను సాధువాక్య తతులర్హిన్ దుష్టవాక్యంబు లిం
 పుగఁ గన్పట్టును, సర్వదారమరుచిం బుట్టించు నాలోగ్య హీ
 న గురుత్వాధ్య పదార్థ మివ్వమగు; పెన్న నోకమాన్యంబిదే
 యగుట న్నీవచనంబు లేరు విసరయ్యా కీడు యేను ప్రభూ॥
 మ॥ కడుదొర్జన్యముతోఁ బ్రబాహరణచిత్తంబూని పైతాను మా
 నజునుంజేరి సదా దురాసదము లవ్యాయంబు లొక్కత్యముల్
 వడిఁజేయించును నిగ్రహింపఁదరమే వాత్సల్యపూర్ణాత్మి! నీ
 పురుషులెల్లను వీనిదొన్వయముల సాధూత్తంప యేనుప్రభూ॥

మ॥ నిశుశుంగశ్చిద తిప్త క్షైత్యగదభక్త కిస్సుంబుగామంశుః, ప
న్నగమున్ విప్ర ఫణింబు తెబ్బితిను; ద్వన్నామప్రభావస్యభా
వసుతింబున్ సుజనార్తిహపుఃకులే బ్యాప్తింగమన్ థాతి నో
జగదేకార్త పరాయణ ప్రత చణా! సామ్యాత్మియోసుప్రభూ॥

83

దు॥ ఉదయంబొదిగ నిదవోపురకికెన్నో దుష్కరావస్థలన్
బుదిఁబొందిలు నిల్వెత్పత్తిములు గమ్యస్థానముం జేర్ప వీ
గుదవీ పుత్తే ధ నేమణాదు లభకిక్ ఖోభంబు గల్గించు నీ
శవత్తదాన్వీతయే సుఖావహము భూషాక్రీస్తు యోసు | పభూ॥

84

మ॥ తనువులొడ సకాశ్యతంబు లమణాత్మశాలి దీర్ఘంబుదా
నమరాగంబులు జాడగోవలవృధాయాసంబులొ నుర్వరక
ఘనభేదావహనుచో వియోగములు సాంకగ్యంబు లాత్మకృధర
ధన భాన్యాదిక వియఁబాలదిల సన్న్యాసంబు నేను ప్రభూ॥

85

మ॥ తరమే మానవబాతికీధరణి సంతప్తాంతరంగంబులన్

నిరతి నీ పదనేక ప్రతిష్టాటకు సాధనీభూత లోకారులై

పరమాత్మర్ పరితాప మందఁగ వానోవ్యాధున్ పృథుత్రాధున్

కర సాతాన్ పరివారమున్ దరణి మార్గం నీచె యేను ప్రభూ!

మ॥ నిముసంలేక వ్యవధానమియక సవానిమగ్గరిణంబెడైయో

యమబాధా సమతాప భరిము విపర్యాసంబుగాఁ బొందుయో

గము ధాత్రీజన సాలభాగమున జక్కండెక్కినానో యనన్

ప్రమఁడెందు స్మితమాత్మతాపముఁగ నన్ ఎన్నింపు మేను ప్రభూ!

మ॥ ఒకరాలోగ్యమునంద వేనొకరు తైలోన్ తావాజూన్యంబుగా

వికటోద్భవ తప్పిగు లోగ వీడిత తనూ వేగావృతామందు నీ

వకలంకావధ సత్త్వము ల్యలయ సర్వాంతస్థిని న్నింది మా

మకమా ప్రార్థన మాలకించి ప్రజున్ సన్నింపు మేను ప్రభూ॥

మ॥ తనువులొడ నకాశ్వరంబులు మహోధరంబు లీర్వాహరా
యణిముల్ ప్రాగము లైహికార్థ ఫల కామ్యాయత్తముల్ చిత్తముల్
ధనకాంక్షా పరతంత్రముల్ మనుజ వృత్తం బిట్లు క్షీణించె నీ
జనభూమం దొలగించి ప్రోవుము దయన్ స్వచ్ఛాత్మ యేను పొభూ॥

39

మ॥ శరీవారంబును బాంధవుల్ సుత సున్యా ద్భార్యా ద్యనేకాప్తులన్
మరణానన్తను బాపలేరికె, బరానందంబు గల్పింపఁజా

లరు; వృత్తి భువివారితై ముక్తశబాలంబైల్ల చోనాడి దు
ర్భర దుష్టత్వము లాచరించెదము కేరంజీరు మేను ప్రభూ॥

40

ః॥ విమలాంతఃకరణంబుఁగూర్చి పకలోక్యభంగ మోహోనుబం
ధములబ్ధించి మదీయసాపవయముం దప్పించి రక్షించు భా
గము నీదేగదగ్నియధీన మధిపా ! ప్రాపంచికస్వాదముల్
క్రమరీతి వృద్ధిమించి మించుము కృపాలంకారయేను ప్రభూ॥

41

దు॥ అరివద్యనమల నివ్వోధిసమునాయూర్నా కృత్యంబులన్
 భరింపంపం ద్యతించు పరిశయింజన్ సాధ్యంబై రదాసు
 వగ కావస్థల ధారుణీకలమునన్ దైన్యాతుర్నితా మానవుల్
 తరదానిదయ గోరుచుందు తెల్లమట్ట భూవింభ మేను ప్రభూ!

43

మ॥ కలతో నాటకమాడుటంగి నిల జాగ్రత్తాగ్రలమందెట్లు వాని
 కులమున్ తెందుచు మానవాతి గడుదలతో చలువనుగ్నిని ని
 ర్మలతంతాని నశింతు లంతమునంద్యవన్ శిశుత్రిముం గాంచుచా
 రణ మాయాపయలులై నశింపరవవారం గ్రీను యేను పోతుా!

44

మ॥ నర భూందర్శనయో విలాసవతి యానాశీశోరత్వ మెం
 దన శోభాశ్రీతి నాద్యతీరిం గనల కానందంబు గల్గించినక
 జవస్త్రింబులు దానినొందుమని ప్రోత్సహింపఁ గాంచు ని
 ణానమానంతాల వాని ప్రోత్స పభోతోవాన్వీధాని! యేను పోతుా!

45

నీ|| పరశూరి వరప్రసాద సంగ్రహణ ద్విప్ర సాన్వంతుతావారి యాం
తర హేయభాగములంబులం బొలచికాంత స్వచ్ఛ కామ్యంబ లక్

వర శారాయణ యూ రివైస భర దానందానుసంధానముక్
వరలంజేయము పాపహాససులకుక్ భర్తృత్వ!యేను ప్రభూ
శా|| జనసత్సన్వితగాత్ర మింద్రియగుణాసక్తిక్ మనోనిగ్ధ హే
న విధానంబునభుక్తిగించు సయితాకారలంబు గీరతి
భవబంధంబుల చూచు లోకవ

భవదీయార పదాంబుజాశ్రయము నుత్పాదించు యేమో వ్రోహా!
మ|| భరమాగంబుఁ దలంచు మానవులు శక్త్యన్వలసంభ్యుతలం
దురు దుష్టాదుల నేమనీభరణీయందుక్ స్వాధ్యై యందు ని
శ్చయసంకల్పము గోచరింపదురగపామల్యచిత్త్యులుం

భర విర్రాజనమాను నీదయాదుఁ కూర్చిదైవ నేనువ్రోహా!

మః అవచారముల నన్నియు పరి-
 త్యజ్య పరమార్థముల జేయునెట్టి
 విద్యార్థులకు నొసగు నొకప్పుడ
 విద్యార్థులకు నొసగు నొకప్పుడ

మః అవచారముల నన్నియు పరి-
 త్యజ్య పరమార్థముల జేయునెట్టి
 విద్యార్థులకు నొసగు నొకప్పుడ

మః అవచారముల నన్నియు పరి-
 త్యజ్య పరమార్థముల జేయునెట్టి
 విద్యార్థులకు నొసగు నొకప్పుడ

మః అవచారముల నన్నియు పరి-
 త్యజ్య పరమార్థముల జేయునెట్టి
 విద్యార్థులకు నొసగు నొకప్పుడ

మః అవచారముల నన్నియు పరి-
 త్యజ్య పరమార్థముల జేయునెట్టి
 విద్యార్థులకు నొసగు నొకప్పుడ

మః అవచారముల నన్నియు పరి-
 త్యజ్య పరమార్థముల జేయునెట్టి
 విద్యార్థులకు నొసగు నొకప్పుడ

మ॥ మనశాంతికిరణప్రవృత్తులకని శాశ్వతస్వర్గరూఢియును
 భవశాంతాపరతం బరాగ భారణోద్ధండ ప్రచండంబులున్
 తనితా లోల పరాయణంబులు భవద్యాకాశ్యమృతానివముల్
 తనటం శేంబెడి మానవులనము సెల్పిం బోవు మేను ప్రభూ !

51

మ॥ గబుళింప న్నరహంతరయా నరగ మౌగిస్తా విదేయ మాకగున్
 తుణమైనన్ భవదీయ రక్షణము పాతాతాగముం గానినో
 మణియంత్రావధ నేనన్యగము భవనాశ్రిత్యమే లేనినో
 కణగంద్రోక్తులు సర్వశీరమును లోతాధార యేను ప్రభూ !

52

మ॥ ధనికుండైనను నిగనుండయిన సంతపాంతరంగంబునో
 దవశాంతుల్ పెరి పేరిలేదనుచు భేదంబందు; తాంభుల్ పురా
 తనముల్ వీరిన త్రొక్తులు వృద్ధంతర్వాప్తప్రసాదు స్వదా
 తనిపునర్దన్య భవత్ప్రసంగ కథలోర్వాహంబు లేనా ప్రభూ !

53

మ॥ భవమేమానా ? సతీసుతాదులిగమోదం దానిశరీరిగా
వినియోగించురా ? నాయశంతరము , జోర్వీర్యంబు నిర్వీర్యమై
చని వృద్ధత్వమునంగదా ; యనిజనల్ సంతప్తులౌటెల్ల నీ
భవ శిక్ష విధి గోచరింపమనె నిక్కం చేలు మేను పోభూ ?

54

మ॥ భరణిక్ జన్మము , నెతునపుఁ బిదపం దజన్మకృత్యంబు లా
దర్శముప్పన్ రచియించునపుఁ దుదకంతంబందు నన్నెన మా
కరయన్ స్వచ్ఛ యొకింత లేదుగద ! భూమ్యాకాశమధ్యంబులుం;
బరిపాలింపుము కల్పివంబు వెడబాపం బాలు దేను ప్రభూ !

55

మ॥ పరిమా నిత్యముగాదు, బంధుజనమున్ వ్యర్థంబై యో॥ నుత్తర
క్షణమైన న్నిగుబాడఁ గానవంగదా ! కామ్యంబు లెల్లన్ వృద్ధా,
మణిమంత్రాదధసాధనంబులవి ఛద్యప్రాప్తమెంచన్ ; భవ
ద్భరిమే మోక్షమునంగు గవ్వదశలారిం బాపు శేను ప్రభూ !

56

మ॥ నుతదారాధనకాంతలం బ్రజలు సంక్షోభిం! రాత్రివృథా
యగుచులై, సౌఖ్యము బుద్ధుదాత్మికము, యాగాయమూర్ జన్మమూర్
సతతంబున్ తుణుభంగ దేహములకై యింబుఁ బోవారు వా
రతిహీను లృతిహీను లక్షణులు ఖలువ్యాదు లేసు ప్రభూ !

57

మ॥ పరమాత్మా ! కరుణాలవాల ! వరదా ! పారిపంచికస్సప్రజ్ఞో
ద్ధరణపారిభవ దుష్టభూతికృత సాంద్యాంఘోత్పికంబై న యా
వరణోపవృథరాతలస్థ భవస్వబాత ప్రదుఃఖంబులం
గరుణాంబైపి మహాపాపకారకలన న్నమీంపు మేసు ప్రభూ !

58

మ॥ వటువృక్షంబు సన్మానవర ములు దావరిలు. నీర్ధూస్థలింః
బటుధుశ్చ్యండాగు మానవుండు తుణుమైనన్ జీవితసైర్యమం
దుభాకాధారములేదు పాపియగుటన్ దుఃఖాకులస్వాంతలం
నందై భేదముః నుండు దయాఁబోధకంజెలు నేను ప్రభూ

59

మ॥ బ్రతుకేనిత్యముకాని యీభరణిపై బంధుప్రజం బాన్ దిమున్
 సరుతున్ దిడ్డలు సత్యమెట్లుగదా రాశిలోవ్యర్థముల్ వారికై
 యతికాంతాపరతన్ మెలంగుట వృధాయాసంబు ; నిత్యంబుని
 శృతిఃఖరాజించిన సత్యతా ఫలము దానంగల్గి నేను ప్రభూ !

60

మ॥ సతితో సంతుటితో సహోదరులతో సంబంధులందెరిగో
 యతిహృదయబాధగల్గించు నునో వ్యాధివృద్ధి నొల్పిన
 గతి రత్యంతఃకణ్ణంX తాత్వికపరాగ్రస్తమా మానసం
 బు; తదీయా రిహరించి హృదగు మయుఁ గిన్నె తేను ప్రభూ !

61

మ॥ కలిపాలింపుము లోకభాంధవుల వా సకేళియా మానసో
 చక్రీర పానాదిల పాధలర దొలచి స్వరప్రాప్తి గల్గింపుము
 దుర జాడ్యై ఘనాపరాధ సముత్తేకుల్ మానవు ల్గారిచు
 ర్భర సంకీర్ణ రుజాధిబాధల దరింపంజేయు మేను ప్రభూ !

62

మః కలయఁబాంధ్రాశ్రమమునఁ బరమభక్తజనమునఁ బ్రసాదమునఁ బ్రసాదమునఁ

విలసదంబునఁ బ్రసాదమునఁ బ్రసాదమునఁ బ్రసాదమునఁ

బ్రహ్మచర్యమునఁ బ్రసాదమునఁ బ్రసాదమునఁ

! విలయమునఁ బ్రసాదమునఁ బ్రసాదమునఁ

మః కలయఁబాంధ్రాశ్రమమునఁ బరమభక్తజనమునఁ

విలసదంబునఁ బ్రసాదమునఁ బ్రసాదమునఁ

బ్రహ్మచర్యమునఁ బ్రసాదమునఁ బ్రసాదమునఁ

! విలయమునఁ బ్రసాదమునఁ ప

మః కలయఁబాంధ్రాశ్రమమునఁ ప

విలసదంబునఁ బ్రసాదమునఁ

బ్రహ్మచర్యమునఁ ప

! విలయమునఁ ప

౧౩

౧౪

౧౫

మః కలదే స త్త్వయునేకు లోకులనుసాకక్ నిల్వవైజచ్చిహ
వలసైతానుని మృత్యువుక్ గలిచి పూర్ణార్థం బునర్జడముక్
బలిమింగంజివి; పైరి చుమ్మ తెరల న్వంచించుచుండెక్ భరిం
పలకంజేసి కమంబుగాన మనుకంపంబోవు మేను ప్రభూ!

65

మ॥ ఫణిరూపంబుధరించి నాడు, జనలం బాపాతులం జేసిదా
రుణ దుర్గారములందుఁ జొన్ని మిగులక్ లోగార్తులం జేసి నా
డణిమాద్యవైఫలంబులంగలిగి భూతాకారమంచాల్చు నా
గుణహీనుంబరిమార్చి లోక సుఖముం గూర్చింపు మేను ప్రభూ!

67

మ॥ తెరలంబాపుము, నిన్ను బోలుపొవునీపుద్గిం గనుజాల, సం
చిత పాపంబుల నూపుమాపి చుమరతీంపందగుక్ ధాత్రిస
మృతమే నీకువిరోధికృత్యములు కుంభర్తలమైతిల్ల
తీచినీభృత్యులు దుర్గతించొగిలి గాసింజెంద నేను ప్రభూ!

68

మ॥ అవధానంబున నుండుకాలమున నీయాజ్ఞా మనోవీధియందు విజృంభింపవు కష్టకాలముల కుండుండోచు నట్టొటచే భవబుధంబులువాచు నేరవు వృధావ్యాసంగముల్యాని నే భవవీరౌరూపదాంబుజద్వయమున భావించు నేను ప్రభూ!

69

మ॥ గ్రహబాధల్ దొంగించితీవు విపులోగ్రావ్యాసురెచ్చేనిని గ్రహశక్తిన్ జెడలించితీవు మృతులం గాంక్షుం బునరీవులన్ రహిగావించితీవు పృథ్వి నరజన్మినించుకాలంబునన్ బహిబాధల్లనుచుమాఁ బ్రోవునుశంపం గ్రీష్మ యేను ప్రభూ!

70

మ॥ అతీమాపాతుడ పాపపంభవుడే సంభ్యాతీత ఫలోరాసు సం గత దే నందిన చ రేకుండ నమిత్కార్కుడ దాసానుదా నరతీంజీర నమర్కండం గరుణసాక్షాత్కారసంధాయితే గతిగల్గింపుమా నాకు దేవతనయా! క్షాభర! యేను ప్రభూ

71

మః భగవదానమభూవతోటను జనుల్ | కృష్ణాశ్రయోదాదార్శస్థా
రగు లెట్టెదరు; జన్మనిద్రమగు పారంపర్యదుర్గాశ్రయ
జగతి వర్ణిల శిష్యు మానవులు సచ్చార్థికులై యుండు ని
మగువా నీపగవారిబోలె దెగవేయిం గ్రీస్తు యేసు పృథ్వా!

75

మః భగవదానావిషయంబులన్న రులకవ్యాజంబుగాఁబెల్కినకా
కువి సందేహములేక నిశ్చితమతిం బూజింతు రజానముం
దవులంజేసి మహంభక్తారమున గంతల్లటి పాపాత్ములం
చు పభింపందలకొన్న నేమిగతి కోమల్లార యేసు పృథ్వా!

76

మః భగవారంబున నాయకుండగుదు దైవభూభవోపేతుఁడై
భర్తృత్వా మరేమైరమాని భరమార్గాలతో దిగంతార్థియు కా
నరహితాశ్చరీయరాని మానినెడు స్తుతలై మహోష్ఠికుం
బరమాకుండేపు నీమదనోదవు (న నేను) పథ్వా!

77

మ॥ అభయోత్పత్తిఁ దివచర్యలన్న దుపునపార్థుడును జాజగ
 త్రపువేరీతిఁదలంచునో యటులొనర్పక నీదృష్టెయఁజెడినక
 శుభముల్ చేతురు నిందునందుమనకుక దుఃఖంబులుం బాయు, సాన్వ
 సుభకంబీవిధివల్పి మమ్ముగఁడునెందుచోచు మేను ప్రభూ!

78

మ॥ జ్వరతోగార్తులఁ దృప్తజనోదరుల జ్వర్మల్యంబులందఱు భి
 కర దుత్తాంత రుజాపనోద విపుడుం గావింపు పూర్వంబుల్
 నరతలంచన్ బలహీను లీతెగద! యశ్యామంబులంబాపు నే
 ర్పరీ బద్ధుటను మమ్ముఁబ్రోవు మభవా! రారాజ! యేను ప్రభూ॥

79

మ॥ ఒకవేళ న్మృషుపంచయుంబు మురువయి యొప్పురుచున్నట్లు నే
 యొకవేళం బ్రదుకాములాదులొని తైశ్మిత్యానామూర్ గుంగునా
 లిక్కఁ గన్నట్లును బండికల్లనఁబఱచి కేయంకనన్ సోభియిం
 భ కరాజ్యము తారుమారగును దుఃఖంబాదు మేను ప్రభూ!

80

మ! పరమాత్మప్రసాదము పదార్థసంగ్రహణ తత్వజ్ఞానసంపాదన
తత్వ రతస్మాదవకాటి వర్తింను; సంభావించు మార్గము లే
ధరణిం బెక్కు తెరంగులై పరకు; నీ ధర్మోక్తులే సర్వదా
స్మరణీయంబులు మాక్షదాయకము లోసర్వేక యేనుప్రభూ!

81

మ! జగతి నానవు లాచరింపంగ భవత్సంకల్పితార్థంబులన్
దిగవాడ న్మది నెంతు రైహికములన్ దేదీప్తిమానప్రభా
వ గభీరంబగు స్వర్గతెభవము సంప్రాప్తిచుచున్ నందుచే
దగ గూఢంబొకరించి యుందువనుచుం దర్శింతు వేనుప్రభూ!

82

మ॥ ప్రతికార్యంబును జేయఁబోవు నెడ దైర్ఘ్యంబూని జర్మకుఁ దే
గతి దాని ప్రచియించునో యని వితర్కంబూని తద్రీతి స
న్మతిఁ జేయ! న్నమకటావారలకు హస్తస్థమై శ్రేయముల్
సతతంబుం బరిచర్య నేయునుగా! సత్కార్య యేనుప్రభూ!

83

మ॥ బలప త్వరల నిష్క్రమణములా సాంసారికావస్థలం
 దపులంజేసి వృథాప్రయాణముల సంతాపంబులం జెందుకూ
 నపు లభావ మహేంద్రకార వినిమగ్నప్రజ్ఞా లెల్లప్పుడున్
 భవజాఘాపిధులే జయావహములై పరిణామై నుప్రభూ !
 మ॥ అవనిం బూరముగా నెవండు భవదీయాభానుపారంబుగా
 నవసాసాతము సంజరించునో? మహేయంబైన స్వర్గంబుతాఁ
 దవలీలన్ భువి నాకమించి సుఖయా నల్లొటచే నెల్లమా
 నపులున్ దీని గ్రహించునట్లు దయబూసంజూడున్ మేముప్రభూ !
 మ॥ భవదీ యొరు కటాక్ష చీతూణ రసప్రాప్తిన్ తుణుంబాసయన్
 భవదీయాగ్రహ యోగ్యతీర్థివమహాభారంబుచే నా ర్థియం
 గవనూడన్ తెలుగుం దమంబు వరుసం బ్రాప్తివశేషదన్ ॥
 బవలీలన్ నిరుమిట్లుగ ల్ప విభవేయాఁ గాఢ రోముభు !

మ॥ ఘనకార్యాచరణంబు వ్యర్థము, మహాఘోరభూతియులై రిత్తయా
ధనధాన్యాదికముల్ వృథా, నుత నున్న దారాదులుం గల్లయా
గుణసంపూర్ణుడైతైన నీకరణ మాకుం గూర్చుగా కన్యసా
ధనముల్ గూర్చుగలేవు నీ వర సమాధానంబు చేస్తుపభూ!

87

మ॥ మరయు లైక్కొత్త మిక్కుటంబులుగ ధీమంతుల్ ప్రబోధించి, వై
వర సాక్షాత్కృతిజేయనందు; పరికింపక నీవలెన్ స్వోత్తలం
గృతకృత్యంబులఁ జేసి తెవ్వయ? ధర్మలిఖా; గాన నిన్నే మదిం
బ్రీతియయ్యెండు నిదానవృత్తిఁ గనినక ధన్యాత్మకఁ దేలుపభూ!

88

మ॥ ఘన విశ్వాసమె మూలకారణము లోకవ్యాప్త రతానిన
జననంతా మరణోటి లైల; గడు సౌజన్యంబు దీపించు క్రి
ష్టనిపై విశ్వసనంబు గూర్చిన మహాత్మిల్ ధన్యః లాభండు చె
ప్పినరీతిం బవలించు; నీవిభము వ్యాప్తిం దు యేనుపభూ!

89

చు॥ జననంబున్ మరణంబు వాగమన నిష్కంఠస్థితుల్ భూసలిన్;

భువ' కా'తూ'చాల దుఖ భాజనముతై క్రాంతున్; యభచ్చాదిదిం

గన నాహోదళరంబుతా; నటులఁ జక్కం జేసి, లోకార్థి వా

వివ, నీవుల్య మగల్యమై నెగడు, వీ పిం. గ్రీవు యోసుభభూ!

చు॥ దివిబాధీతుఁడు సృష్టికర్త పితయై దీపించు మర్యాది భూ

ధపు లన్నక భయమేమి? ధర్మపరతంత్రప్రీతియన్ సర్వదా

జనసర్వంబుల వద్వితీయంబు లయి విశ్వాసంబువన్ వర్తిలన్

భవ బంధంబులఁ బాపి ప్రోచును గదా! భక్తార్థిచేసుపరిభూ!

చు॥ జన సామాన్యులు సాఖ్యమందు విధుల వ్యర్థుంగ నాహోద భా

జనయై స్వీయ సుఖానుభూతి కనుపా చందంబు సందిలు; తం

చనశతయన్ సమకట్ట దుర్భర వికాచ శ్రేణితామంబు లా

ర్థి గూర్చున్ వివిగూఢ వృత్తి సరమున్. శ్రీకృష్ణ యోసుపరిభూ!

మ॥ నిరతి శ్యామల కేవల సుబ్బాకు ప్రభూ ! నీవిభక్త సేవాకృతిన్
వరలున్; మానవ హింస, నీ యపకృతింగావించి వట్టే యనున్
వర దేవాత్మజుఁడంచు ని స్థిలుచుటన్ శ్యామ్యులు తా నీగతిన్
భరమా కిల్చివ పాగరంబు దరియాన్యాంధులు కేను ప్రభూ !

93

మ॥ భర పాపాతుక్కుడ, పాప సంభవుడ నాథా ! పాపకర్ముడ, దు
ర్భర పాపావల దగ్గ గాత్రుడఁ గృపాపాలీన శుభావ్యభా
స్మర ద్విగ్ధులమా నానయిం బరపి, నిర్వాణంబుగాఁ బోవు మో
వరసారాయణమూర్తి; రక్షక ! బిరావం గ్రీస్తు యేసు ప్రభూ !

94

మ॥ వరుడో బేవుని విగ్రహంబు; వినుతాంతర్వర్తి తత్వేజ; మా
రస్య నటయజ్ఞులు పావభారమువ డొర్చివ్యర్థము గారయటల్
బరితాపావహ మా; భవ-త్విభవ సంప్రాప్తాత్మకుఁ గ్రాత్ర గాఁ
దిరత్నై మించె బురారన ప్రతిభ శుక్తి మించి యేసు ప్రభూ !

95

చు॥ సతతంబుకా బహిరంగ నీమ నెమకకా సంప్రాప్త మెల్లొను? డై

వత మాత్మీయత, వాఁతరంగికముగా పల్లవ; స్వార్థంబు నే

గతిసైకా దిగఁ దొలిపి విశ్వవిసుత భ్యాసి వివృతంబించి నే

విత లాభంబును జీవకోటి గను దృష్టింగ్రస్తు యోసుప్రభూ!

96

చు॥ శ్రమలీలకా భువి పాపపుణ్యములు నీరక్షీక సామ్యంబునకా

ప్రభు గల్గించి మహాపరాధములకుం బాశ్చీయ నుద్యుక్తమా

విను లాంతరికరణంబు లంచల గలికా భేదించి సత్త్వంబున

లమి స్వాంత్యత్తము జీవితాందు రెపుడుకా స్వాత్మ! యోసుప్రభూ!

97

చు॥ సరళంబా ముకురంబునం గనినయో సవ్యాపసవ్య సితుల్

విరసంబై గనుపట్టు నైహికము లీలీలం బ్రవర్తించు, నీ

పరమ ధ్యాన వితుర్ధ దర్పణమునకా భవ్యంపు టాముష్మిక

స్థిర సాఖ్యంబులు గానవచ్చు; నది మేల్వెండించు నేను భూభూ!

18

మ॥ ఘన కాసారమునందు బింబ హేమలం గాన్పించు వృక్షస్తపై
 మను బాంతరికరుణలులం బ్రభుని పాహ్నిం దైవ రూపంబు ను
 ర్ముఖ భేద నిర్దిష్టజ్వలంగు నని ధీరుల్ సమిక్కుదాకుత్తై
 నిదు నేవింతురు గాన వారిఁ గనుమా నిత్యంబు నెనుప్రభూ!
 మ॥ వర మంత్రప్రేక్షడ దాన్వయోద్భవుడ, సద్భక్తిన్ భుజంగాభ్యుదేక్ష
 ధర హేలాపుర వాసుడం బటు మతాంత ర్మర్మయై యుభయ సం
 బర లోకబృథు నేవనల్పు నరుడేక్ష, మత్తేధ విక్రీడితా
 కర వృత్తంబుల మాలగూర్చిరి, పడిం గోళామగ్ని యోసుప్రభూ!

(K)

సంభూర్ణము.

నాటకములు

1. అంధాభిషేకానందము ...	...	0	12	0
2. " ఉత్తరరామచరిత్రము	...	0	12	0
3. " ప్రహస్న రాక్షసము	...	0	12	0
4. " చారుచురపరిణయము	...	0	12	0
5. స్వగాజ్యవైజయంతి [విద్యవాహ్ని]	...	0	12	0
6. శకలేభావరిణయము	...	0		0

— పద్యకావ్యము

1. నాలుగు నువ్వగులు	...	each	0	4	0
2. సకలచరిత్రము	...		0	4	0
3. దానములు సోదానచరిత్రము			0	4	0
4. వసుదేవసూతము.			0	12	0

10573

